

**Képviselőházi Irományok / Documentele Camerei Deputaților
1872. vol. I. doc. nr. 95.**

Legea XIX. din 1872

privind înființarea și funcționarea provizorie

a universității regale maghiare de științe

(Promulgată la data de 12 octombrie 1872: ratificată de Camera Deputaților la 12 octombrie 1872, la Senat la 14 octombrie 1872)

Noi, Franz Joseph I, prin grația Domnului Împăratul Austriei, Regele Cehiei etc. și Regele Apostolic al Ungariei

Deputații și senatorii Ungariei și ținuturilor conexe au înaintat de comun acord în fața noastră următoarea lege pentru promulgare:

1. § La Cluj se înființează în spiritul libertății educației o universitate regală maghiară de științe.

Academia regală de drept și institutul didactic de medicină-chirurgie se desființează.

2. § Până când învățământul superior va fi reglementat printr-o lege separată, regulamentele în vigoare pentru universitatea maghiară regală de la Pesta vor fi valabile și pentru această universitate, în cazul în care prezenta lege nu dispune altfel.

Până în momentul emiterii acestei legi privind învățământul superior, toate actele normative necesare vor fi emise de către Ministrul Învățământului, după consultarea prealabilă a facultăților din structura universității.

3. § Universitatea este compusă din patru facultăți

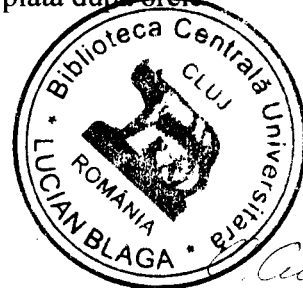
1. Facultatea de Drept și Științe Administrative,
2. Facultatea de Medicină,
3. Facultatea de litere și de istorie
4. Facultatea de matematică și științele naturii

Aceste două facultăți din urmă vor dispune de colegii pedagogice (pentru institutori în învățământul gimnazial)

4. § În ceea ce privește probleme interne, cele patru facultăți constituie structuri independente, autonome și egale în drept, fiecare fiind condusă de către un decan, care se alege anual de către însăși facultatea.

5. § Senatul universității este forum suprem, care se află deasupra facultăților și care decide și acționează în probleme generale privind universitatea, în probleme administrative și în probleme comune ale facultăților. Președintele Senatului este rectorul universității.

6. § Profesorii normali și extraordinari, instructorii și asistenții universitari vor fi remunerați prin salarii anuale. Profesorii privați vor primi numai după plata după orele

susținute de către ei, însă Ministrul Învățământului poate dispune în mod excepțional acordarea (pentru o perioadă determinată și cu consultarea în prealabil a facultății unde predau) a salariilor pentru acei profesori privați cu merite deosebite, care predau discipline indispensabile în ciclul învățământului superior, însă, din cauza naturii disciplinei, au puțini studenți înscriși, sau în cazul cărora se dorește continuarea activării în domeniul învățământului.

7. § În timpul funcționării provizorie, profesorii normali și extraordinari vor fi numiți în funcție, de către Maiestatea Sa, Regele, la propunerea Ministrului Învățământului, iar profesorii privați, asistenții universitari și institutorii de către Ministrul Învățământului.

În cazul numirilor ulterioare, profesorii normali și extraordinari, precum și institutorii vor fi numiți pe post de către Ministrul Învățământului, după consultarea facultății respective, iar asistenții universitari vor fi numiți pe post de către Ministrul Învățământului la propunerea facultății respective.

8. § Ministrul Învățământului acordă dreptul de a susține prelegeri în calitate de profesori extraordinari acelor persoane care sunt considerați de către facultatea respectivă apti pentru a preda în această calitate sau care și-au dovedit în mod public meritele academice în domeniul științific.

Însă dacă în doi ani, profesorul privat nu începe susținerea prelegerilor, sau dacă după începerea prelegerilor urmează o întrerupere mai mare decât doi ani, va pierde calitatea de profesor privat.

Certificate de frecvență a cursurilor, emise de către profesorii privați vor avea aceleași drepturi ca și certificatele emise de către profesorii normali și extraordinari.

9. § La începerea activității, universitatea va percepe taxele de studiu având în vedere condițiile existente în prezent; în viitor, taxele de studii, precum și taxele de examen vor fi stabilite, după consultarea prealabilă a facultăților, de către Ministrul Învățământului.

Facultățile nu vor percepe taxe de studii și taxe de examen de la studenții săraci.

10. § Această universitate va începe activitatea sa cu anul universitar 1872-73, și se aprobă toate dispozițiile cu privire la organizarea universității, emise până în momentul prezent de către guvern.

11. § Ministrul Învățământului răspunde de îndeplinirea prezentei legi.

Noi considerăm că atât legea, cât și toate lucrurile cuprinse în ea, atât la modul individual, cât și la modul general, sunt convenite, agreabile și acceptate în fața noastră, astfel, prin puterea regească cu care suntem investiți, o aprobăm, o confirmăm și o ratificăm; asigurând atât respectarea sa de către Noi, cât și de către ceilalți supuși ai noștri.

Buda, 12 octombrie 1872

Franz Joseph, m.p.

Lónyay Menyhért m.p.

[Handwritten signature]

Subsemnata Kiss Clara certifica exactitatea traducerii solicitata de *maghi* cu textul in scrisului autentic/cu legalizare de semnatura/sub semnatura privata/in original/copie legalizata /copie simpla in limba maghiara care a fost vizat de mine.

Traducator

Traducator si Interpret Autorizat
KISS CLARA
Maghiara
Aut. M.T. 15441/2006

ROMANIA
BIROUL NOTARULUI PUBLIC
Cluj-Napoca

ROMANIA
BIROUL NOTARULUI PUBLIC TELEKY ILDIKO
Cluj-Napoca, Str. Motilor nr. 1A, sc. B, ap. 29
C.I.F. 26526557

INCHEIERE DE LEGALIZARE A SEMNATURII TRADUCATORULUI

Nr. *932* /anul *2010* luna *06* ziua *11*

TELEKY ILDIKO

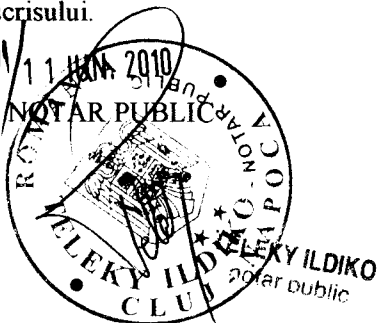
notar public

notar public, in temeiul art.8 lit.e si j din Legea nr.36/1995,legalizez

semnatura de mai sus a lui Kiss Clara traducator autorizat, in baza specimenului de

semnatura depus, de pe cele *1* exemplare ale in scrisului.

S-a perceput onorariul de *15* lei, cu chitanța nr. *511*

95. szám.

1872-ik évi XIX. törvényczikk.

A kolozsvári magyar királyi tudományegyetem felállításáról és ideiglenes szervezéséről.

(Szentelést nyert 1872-ik évi october hó 12-én: kihirdettetett a képviselőházban 1872-ik évi october hó 12-én: a főrendekházában 1872-ik évi october hó 14-én.)

1871.
M. E. 1872.

Mi Első Ferencz József,
Isten kegyelméből Austriai Császár, Csehország Királya stb. és Magyarország Apostoli Királya

Kedvelt Magyarországunk és társországai hű Főrendei és Képviselői közös egyetértéssel a következő törvényczikket terjesztették szentesítés végett Felségünk elé:

1. §.

Kolozsvárott a tanszabadság elvének alapján magyar királyi tudományegyetem állittatik fel. A Kolozsvári királyi jogakademia és az orvos-sebészeti tanintézet megszüntettetnek.

2. §.

Addig, míg az egyetemi oktatás külön törvény által nem szabályoztatik, a pesti magyar kir. tudományegyetemen jelenleg fennálló szabályok ezen egyetemre nézve is érvényesek, a mennyiben jelen törvény mást nem rendel.

A fentebb említett törvény meghozataláig megkivántató további szabályokat az egyetem tudomány-karainak meghallgatásával az oktatásügyi minister bocsátja ki.

3. §.

Ezen egyetem négy tudománykarra oszlik, u. m.:

1. A jog- és államtudományi,
2. az orvosi,
3. a bölcsészet-, nyelv- és történettudományi,
4. a matematikai és természettudományi karra.

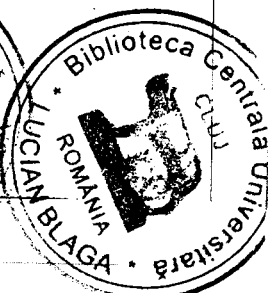
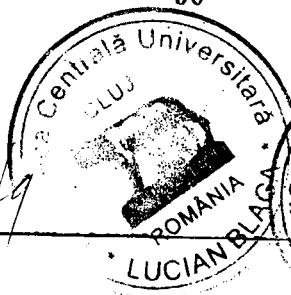
E két utóbbi karhoz kapcsolva gymnasiumi tanárképezde állittatik fel.

4. §.

A tudomány karok belügyeikre nézve egymástól független, egyenjogu, önálló testületeket képeznek, önmaguk által évenként választott dékánjaik elnöklete alatt.

50*

*Copie conform
cu originalul
A. C. C. C.*

A. C. C. C.

5. §.

A tudománykarok felett áll az egyetemi tanács, melynek köréhez az egyetem testületi, közgazgatási és a karok egyéb közös ügyeinek tárgyalása és intézése tartozik. A tanács elnöke; az egyetem rectora.

6. §.

A rendes és rendkívüli tanárok, a tanítók és tanársegédek rendes évi fizetést huznak. A magántanárokat csak az előadásai után járó tandíj illeti.

A közoktatásügyi minister azonban jeles magántanároknak, kik oly tantárgyat adnak elő, melynek előadása a fensőbb tudományos oktatás érdekében ohajtandó, de kik tantárgyuk természeténél fogva csak kevés hallgatóra számíthatnak, vagy kiknek tanári pályán megtartása kívánatos, az illető kar meghallgatása után, bizonyos időszakra kivételkép díjt rendelhet.

7. §.

Ezen egyetem első szervezése alkalmával a rendes és rendkívüli tanárokat a közoktatásügyi minister előterjesztésére Ő Felsége a király, a magántanárokat, tanársegédeket, a tanítókat pedig a közoktatásügyi minister nevezi ki.

A későbbi kinevezéseknél a közoktatásügyi minister a rendes és rendkívüli tanárookra és tanítókra nézve az illető kar meghallgatása után, a tanársegédekre nézve pedig annak javaslata alapján teszi előterjesztéseit, illetőleg kinevezéseit.

8. §.

Magántanári előadások tartására a közoktatásügyi minister által oly egyének jogosittatnak, kik ezen egyetemenél magántanárságra az illető tudománykar által képesítettnek nyilvánítottak, vagy a tudomány mivelésében szerzett érdemeik által képességeket nyilvánosan bebizonyították.

Ha azonban a magántanár két év alatt meg nem kezdi előadásait, vagy azok megkezdése után két éven át legalább fél tanévig előadást nem tart, magántanári jogosultsága megszűnik.

A magántanárok a rendes és rendkívüli tanárokkal egyenlő érvényű előadás látogatási bizonyítványokat állítanak ki.

9. §.

Az egyetem megnyitása alkalmával a tandíjakat a fenálló viszonyok figyelembe vételével a jövőben pedig úgy a tan-, mint a szigorlati díjakat is a tudománykarok meghallgatása után, a közoktatásügyi minister állapítja meg.

A tudománykarok a tan- és szigorlati díjakat szegény hallgatóknak elengedik.

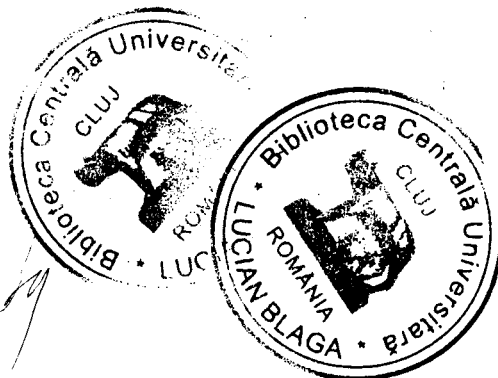
10. §.

Ezen egyetem az 1872/3-ik tanév kezdetével megnyitattik, és a kormánynak az egyetem szervezésére nézve tett eddigi intézkedései jóváhagyatnak.

11. §.

E törvény végrehajtásával a közoktatásügyi minister bizatik meg.

*Copie exactă
cu originalul
C. C. C.*

C. C. C.

copie conf.
cu orig. în lb. maghiară

Traducător și Interpret Autorizat

KISS CLARA

Maghiară

Auk. M.I. 1544/D2006